

Sønderho Havn generalforsamling 2021

Formandens beretning

12 års arbejde med genetablering af den tilsandede Sønderho Havn er foreløbig afsluttet. Det blev fejret i går med deltagelse af ca xx mennesker og en havn fyldt med både. Nu venter vi på at Fanø Kommune får tilladelse til at udnytte det opgravede sand til forhøjelse af Sønderhodiget. Når tilladelsen er på plads, kan der hentes sand i renden, så den bliver brede og dybere, og der bliver plads til at både kan ligge for svaj. Der er givet tilladelse til at grave mere sand op, men der mangler endnu en tilladelse til at lægge sandet på diget.

Idéen til uddybning af den tilsandede havn opstod i 1993, da Allan Husted Christensen, Ribe søgte om tilladelse hos Kystdirektoratet og det gamle Ribe Amt til uddybning af sejlrenden til Sønderho. Tilladelsen kom i 1994.

Tilladelsen blev i 2008 overdraget til den nystartede Sønderho Havn Støtteforening, da der var brug for lokal forankring. Man gik i gang med at indsamle penge, men tilladelsen var i mellemtiden blevet forældet. De aktiviteter foreningen har gennemført for at nå til realiseringen af projektet, har været båret af troen på det, en betydelig indsigt i projektdesign, naturforhold, administrative forhold og fondsverdenen. Hertil kommer stædighed og kontinuert støtte fra lokalsamfundet og byrådet.

Samtidig med at foreningen forberedte det store anlægsarbejde, som oprensningen af den sejlbare rende til Sønderho er, tog støtteforeningen initiativ til at genrejse det gamle sømærke Kåveren og til en meget velbesøgt udstilling om det maritime Sønderho. Til udstillingen blev der fremstillet en planche serie om skibstyper fra sejlskibstiden og "Sønderho-tapetet", der viser en sammenhængende fortælling om øens historie fra bosætningen og til i dag. Foreningen fik tilskud fra mange kilder og indsamlede omkring 2 mio. kr. til disse arbejder.

Der kom for alvor gang i arbejdet med renden i 2010, da A P Møller fonden gav et stort tilskud til de nødvendige forundersøgelser. Tilskuddet blev suppleret med tilskud fra lokale sponsorer, Fanø Kommune og fra foreningens medlemmer i form af køb af "havneaktier" i alt omkring 1 mio. kr. I 2016 var forundersøgelserne færdige og foreningen kunne sammenfatte resultaterne i en miljøreddegørelse (VVM), der påviste, at projektet kunne gennemføres uden negative konsekvenser for naturen.

Kystdirektoratet gav i januar 2017 tilladelse til uddybningen, og i 2018 var alle tilladelser endeligt godkendt.

Via tæt kontakt med store private fonde lykkedes det at indsamle over 7 mio. kr. til oprensningen af renden. Projektets budget var på 6 mio. ekskl. moms. Fanø Kommune sendte projektet i licitation i 2018 og arbejdet blev afsluttet i oktober 2020. Udover uddybning af den tilsandede rende og havn omfatter projektet også etablering af en permanent bro ved Børsen. Dette arbejde er netop afsluttet. Broen indgår i Fanø Kommunes projekt vedr. formidling af UNESCO verdensarven.

En vigtig sidegevinst ved projektet er, at Sønderho redningsstation nu kan sejle gennem renden i forbindelse med redningsopgaver i den indre del af Knudedyb, hvorved stationens responstid kan forkortes med op til 45 min.

Foreningen glæder sig nu til at Fanø Kommune om kort tid skal i gang med forstærkning af Sønderhodiget, hvor vi vil samarbejde med kommunen om at anvende sand fra renden til diget. Hvis sandet skulle hentes

Sønderho Havn Støtteforening, c/o Mogens Vestergaard, Landevejen 80, 6720 Sønderho

Kontakt info@sonderhohavn.dk eller telefon 2615 4152

CVR 31640768, Bank: Fanø Sparekasse, kontonummer 9684 000 0151211

fra fastlandet, ville det koste hele seks gange så meget, så der er tale om en stor gensidig fordel. Når diget er færdigt og havnebassinet er uddybet i sin fulde bredde, kan sønderhøninger og sommergæster have deres både til at ligge for svaj. Dermed har støtteforeningen nået sit mål, men der vil være brug for at havnens brugere fortsætter arbejdet med at vedligeholde sejlrenden, så den ikke sander til igen. Arbejdet er overkommeligt, hvis det gribes rigtigt an med løbende overvågning. Tidevandet vil sandsynligvis holde renden åben, men hvis der opstår mindre sandbanker, gælder det om at fjerne dem inden de bliver så store, at de hindrer den frie gennemstrømning.

Vi glæder os meget over at turbådene "Martha" og "Mandøpigen", allerede inden indvielsen har besøgt Sønderho Havn. For første gang i umindelige tider satte en turbåd gæster i land i Sønderho, da Mandøpigen lagde til den 15. maj på en tur fra Kammerslusen. Det var et stort øjeblik, hvor en drøm gik i opfyldelse.

I går kunne vi fejre, at sejlrenden er blevet uddybet, og at der igen er gennemstrømning af tidevand. Det bliver mulighed for at sejle til Ribe og Mandø, tage på fugletur, sælsafari eller bare en kort en tur til den store østersbanke ved Lundvig Løb – kun tyve minutters sejlads fra Sønderho.

Sønderho Havn Støtteforening takker for det fine samarbejde med Fanø Kommune og vil meget gerne takke alle vores medlemmer og støtter for de 10 mio. kr., som det hele har kostet, og for uvurderlig opbakning hele vejen i gennem ikke mindst fra borgerne i Sønderho.

I foreningen vedtægter er nævnt 3 formål: Genrejsning af Kåveren, genetablering af Sønderho Havn og vedligeholdelse af havnen.

Kåveren blev genrejst i 2011. Den står i dag nymalet. Arbejdet blev sponsoreret af firmaet Muelhan. Kåveren er overdraget til Fanø Kommune.

Slagters Lo er oprenset, så man kan sejle til Sønderho. Det er et stort skridt i retning af genetablering af Sønderho Havn.

Den sidste opgave omfatter drift og vedligeholdelse af havnen. Jeg har været meget glad for at være med til de to første opgaver, og jeg glæder mig over at alle projekter er gennemført indenfor de afsatte budgetter. Når regnskabet for havnen er afsluttet, har foreningen det samme beløb i kassen, som for 2 år siden, da vi startede på udgravningen.

Da Sønderho Havn nu går over i en periode med fokus på vedligeholdelse og drift, mener jeg, at det er bedst, hvis ansvaret ligger hos de lokale på Fanø. Derfor har jeg meddelt bestyrelsen, at jeg ikke genopstiller.

Bestyrelsen

Anders Bjerrum, Helle Holm-Nielsen, Stella Husted Krogager, Hans Fischer-Nielsen, Kare Traberg Smidt, Willy Morgenstern og Svend Lauritsen.